СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

[illegible] ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXIV. Ч. 299. Джирзи Сіті, Н. Дж., пятниця, 24. грудня, 1926. VOL. XXXIV. No. 299. Jersey City, N. J., Friday, December, 24. 1926. THREE CENTS.

„Держім филипинські острови але даймо їм ширшу самоуправу“.

ТОМСОН, СПЕЦІЯЛЬНИЙ ДОСЛІДНИК КУЛИДЖА НА ФИЛИПИНАХ, СКЛАДАЄ СВІЙ ЗВІТ.

ВАШИНГТОН, 22. грудня. — Полковник Кармі А. Томсон, спеціяльний висланник президента Кулиджа на Филипинські острови, зложив нині президентови звіт зі своєї подорожи на островах. Заключення полковника зводяться до того, що Злучені Держави повинні відложити на неозначений час надання повної самостійности Филипинам, а зате розширити їх самоуправу.

Він порадив теж, щоби на місце військової управи завести цивільну, бо військова непотрібно дражнить населення. Уряд островів мавби підлягати контролі спеціяльного бюра для филипинських справ у Вашингтоні.

ЗА ЗАРЯД ЧУЖИНЕЦЬКИМИ МАЄТКАМИ.

ВАШИНГТОН, 22. грудня. — Спеціяльна комісія сенату, що розсліджувала заряд чужинецьких маєтків підчас і після війни, предложила сенатови звіт зі своєї контролі. Сейчас над звітом розвелася завзята дебата, в котрій з осудами уряду виступав сенатор Бора, а заряд маєтків боронив сенатор Кинґ.

Сенатор Бора говорив, що заряд чужинецьких маєтків се одна велика рострата й крадіж.

ЗУДАРЕННЯ ЛІТАКІВ.

РЕНТУЛ, Илинойс, 22. грудня. — Два військові літаки зударилися тут у воздусі над летничим полем Канута на висоті 400 стіп. В катастрофі згинуло 4 летунів. Трох згинуло на місци, четвертий помер у шпитали.

СВЯТОЧНІ РЕВІЗІЇ ПО КЛЮБАХ І САЛУНАХ.

НЮ ЙОРК, 22. грудня. — Прогибіційні аґенти зробили вчора нагло ревізію в 58 місцевих нічних клюбах і реставранах. В кождім майже з них найдено алькоголічні напитки, і кождий, в якому найдено, опечатано.

Прогибіційний уряд заповідає далі живу акцію з нагоди свят, але самий начальник бюра признає, що сі ревізії не вспіють зробити Ню Йорку „сухим”.

ПОЛІЦІЯ НЕ МАЄ ПЕНСІЇ.

ГЕЙВЕРСТРО, Ню Йорк, 22. грудня. — Міський уряд не має тепер гроший на заплачення пенсії своїй поліції, яка виносить 8 мужа, та других міських робітників, яких є разом 4 замітачів.

Міські робітники майже всі пішли полювати на заяці, щоби мати що їсти на свята.

МАТИ-МЕСТНИЦЯ ПЕРЕД СУДОМ.

НЮ ЙОРК, 22. грудня. — Перед стейтовим судом відбувалася тут росправа проти пані Йосефіни Каніно, обжалованої за вбийство Андрія Фікарелі. Обжалована призналася, що вона вбила Фікарелі, але заявила, що вона вбила його за те, що він убив її сина.

Присяжні судді признали, що мати, побачивши вбийника свого сина, попала в хвилеве помішанне ума та в приступі сього божевілля вбила Фікарелі.

ДЕМОКРАТИ ЗАПОВІДАЮТЬ БОРОТЬБУ ПРОТИ КУЛИДЖА ЗА ВОЄННІ КОРАБЛІ.

ВАШИНГТОН, 22. грудня. — Демократичні конґресмени відбули наради в справі дальшої політики супроти урядових предложень та постановили повести боротьбу проти політики президента Кулиджа в справі будови нових воєнних кораблів. Демократи постановили добиватися, щоби федеральний уряд сейчас став будувати 13 нових кружляків.

БУТЛЕҐЕРСТВО НЕ ПОПЛАЧУЄТЬСЯ?

ГЕЛИФЕКС, Нова Шкотія, 22. грудня. — Алберт Шарбоно, найбільший купець горівок і других алькоголічних напитків, покинув горівчаний бизнес, кажучи, що торговля алькоголем більше не поплачує, від коли американський уряд став остро виконувати прогибіційний закон.

Шарбоно мав 50 кораблів, які тільки те й робили, що возили напитки з Европи в Америку.

СМЕРТЬ ВІД СВІТЛЯНОГО ҐАЗУ.

БРИДЖПОРТ, Конетикат, 22. грудня. — В мешканнію Алберта Айерса погибло нині рано від світляного ґазу, що виходив з двох напів отворених курків ґазової кухонки, 5 дітий, у віці від 6 місяців до 8 літ.

Трагедію відкрив хазяїн дому, котрий почув сирід ґазу на коритари, вломився до дому та застав цілу родину зачаджену ґазом. Родичів вдалося лікарям уратувати.

СЛІДСТВО В СПРАВІ ЗАТОПЛЕННЯ ЛОДКИ НА ГУДСОНІ.

НЮ ЙОРК, 22. грудня. — Урядова комісія, що стала розсліджувати страшну катастрофу на ріці Гудсон, котра коштувала життя 50 робітників, ствердила, що лодка, якою їхали сі робітники, мала проточину понад поверхнею води. Наслідком за великого ладунку осіб, вода досягнула до сеї проточини і лодка потонула. Комісія слідить за тим, хто винуватий за те, що лодку з дірою пущено на воду та переладовано людьми.

СУДДЯ ЗА ПРОДАВАННЯМ ПИВА.

Повітовий суддя Корі у Вінніпеґу заявився за тим, щоби було дозволене продавання пива склянками. Він каже, що се причиниться богато до пошановання закона. В теперішню пору навіть найповажнійші люде без скрупулу купують пиво фляшками у бутлеґерів, отже ломлять закон. Теперішний закон в Манітобі не вдоволяє нікого, ні „сухих” ні „мокрих”. Люде, що хочуть склянки пива, повинні мати спромогу дістати її в законний спосіб.

ДУШОГУБСТВО КОЛО БЕТЛФОРД, САСК.

В Ребит Лейк, коло Бетлфорд, Саск., арештовано під закидом душогубства фармера Миколу Хомея. В його домі застрілено бездомного чоловіка, Івана Пону.

ШКОЛА В ДАВФІНІ ЗГОРІЛА.

В неділю рано, 12. грудня, згоріла в Давфіні, Ман., школа Мекензі, яка вартувала 100,000 долярів і складалася з дванайцяти кімнат. З великого будинку остали тільки комини і части стін, мурованих з цеглі. Звиж 200 студентів висшої школи та 300 дітей з низших степенів остали без приміщення. Причина вогню невисліджена. Вогонь був такий, що видно його було з Ґілберт Плейнс, віддаленого 22 милі.

ЗВІЛЬНИЛИ ФРАНЦУСЬКОГО ОФІЦИРА, ЩО ЗАБИВ ОДНОГО НІМЦЯ, А ДВОХ РАНИВ.

ПАРИЖ, 21. грудня. — Полевий військовий суд в Ляндав увільнив одноголосно від вини французького резервового офіцира Рузіє, який в окупованій німецькій Надренії убив одного Німця, а двох других ранив. Той сам суд засудив на більші або менші кари всіх Німців, які брали участь в нападі на Рузіє.

Ляйтнант Рузіє заявив на суді, що він жалує, якщо поповнив такий поступок, який заслугує на нагану та що йому прикро, коли через той поступок терпить його край, його полковник і його полк. Полковник Трібу боронив Рузієра та заявив, що співжиття між французькими жовнірами і населеннєм було весь час добре, а неспокій викликало доперва безробіття. Полковник не обвиняв обжалованих Німців і казав, що вони не винуваті як і не винен по його переконанню і ляйтнант Рузує. Французький прокуратор домагався строї кари для Рузіє, підносячи, що він не повзяв всіх мір осторожности та не брав під розвагу замішання, яке панувало серед населення. Той засуд відбився дуже поганим відгомоном по цілій Німеччині. Бо убийника звільнили, а оставших при життю Німців засудили на вязницю. Такий суд, як доносять німецькі часописи, не йде цілком в парі з тим духом замирення, який започатковано в Локарно і Тоарі, а який закріплено недавно в Женеві.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

—o—

Дня 17. грудня помер в Шикаґо наглою смертю на удар серця Михайло Кашталян.

Покійний походив зі села Боявичі, повіту Мостиска, в Галичині, де він родився дня 5. падолиста 1879 року. До Українського Народного Союза приступив 6. грудня 1923 р. та був членом Товариства імени Тараса Шевченка в Шикаґо, відділу 252 Українського Народного Союза. За весь час виконував він точно свої обовязки.

Помер він наглою смертю. В день своєї смерти він чувся зовсім здоровим, ідучи до праці. Закінчив життя за кілька хвилин.

Своєю смертю осиротив він своїх троє дітий, які живуть у старім краю. Жена його померла вже кілька літ тому назад. В Америці покійний жив без рідні.

Похоронами покійного занялося Товариство імени Шевченка. Якби не воно, то не булоби кому ним і занятися. Зібрані на похоронах члени й знакомі бачили тут потребу організації для людини, що живе в чужій чужині. Звичайно чоловік всякі надії має на поворот до рідного краю, але розумний чоловік знає, що зі смертю контракту нема. Коли прийде остатна хвиля, то від неї ніхто не відмолиться. Одинокою заопікою для нашого чоловіка належати в ряди своєї організації. Вона за нього подбає, як він хорий, вона постарається за його похорони на случай смерти.

Павло Хомин.

МАНІТОБА ПОБОРЮЄ СУХОТИ.

Смертність від сухіт в Манітобі є низша ніж у якійнебудь иншій части світа. Так говорить др. Д. А. Стюарт, медичний суперінтендент санаторії в Найнет. Він каже, що в протягу послідних 15 літ медична наука втяла смертність від туберкульози на половину.

КОЛЯДИ І ЩЕДРІВКИ

35 ЦЕНТІВ.

ВЕЛИКИЙ ЗБІРНИК КОЛЯД, під нотами, 50 цнт.

—o—

ХРИСТОС РОДИВСЯ, коляди на Різдво Христове на фортепян, разом зі словами. Зложив **Д. Січинський.**

Ціна 75 центів.

—o—

РІЗДВЯНІ КАРТКИ по 5 цнт.

ЛИСТОВИЙ ПАПІР, зі желаннєм на Рождество Христове, 10 центів.

ЛИСТОВИЙ ПАПІР, з образцем вертепа і желаннєм Різдвяних Свят .... 15 ц.

Замовлення слати на адресу:

„SVOBODA”

83 Grand St., Jersey City, N. J.

НАЙГІРША ЗАМЕТІЛЬ В ЗАХІДНІЙ КАНАДІ.

Найгірша заметіль за много літ навістила при кінци минувшого тижня провінції Алберту і Саскачеван і, на скільки покищо відомо, забрала бодай дві жертві в людях, перервала транспортацію та понавівала декуди зі снігу вали на десять і двайцять стін високі. Згинули в бурі таки на своїм подвірю коло Ганна, Алта., фармерка Стюарт з дво-літною дитиною. Ся жінка вислала свою старшу дівчину подоїти корови, в стайні. Коли дівчина довго не вертала до хати, мати занепокоїлась і взявши дитину на руки, пішла сама до стайні. На дворі якось згубилась і замерзла з дитиною в снігу таки на подвірю. А дівчина, що доїла корови, тимчасом сама вернула до хати. Дивувалася, де поділася мати, але підчас бурі робити пошукування було годі. Аж на другий день позамерзаних найдено в снігу кілька кроків від стайні.

З бурею був злучений страшенний холод. В Саскатуні температура зійшла було до 35 степенів низше зера. До Вінніпеґу притягнув холод в неділю і в ночи на понеділок термометри упали до 27 степенів низше зера.

ПОЛЬСЬКІ ЗАЛИЦЯННЯ ДО НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН.

Польський президент міністрів, а властиво „диктатор” Пілсудскі, назначив окрему комісію для розгляду справ національних меншостей. До сеї комісії він покликав між иншими соціялістичного діяча Голувка, який богато писав про українські справи в польських ґазетах. Головою сеї „меншостевої” комісії Пілсудскі назначив самого себе.

Сей крок Пілсудського слід вважати одним з нових польських „блофів”, якими Польща хоче показати перед світом, що вона „щиро опікується” тими Українцями, Білорусинами, Німцями і Литовцями, яких насильно заґарбала під своє панування. На ділі від сеї комісії як і від усіх попередних, нема що сподіватися ніяких полекш.

ЖИДАМ В ПАЛЕСТИНІ НЕ ВЕЗЕ.

Американський учений др. Причет, який щойно вернув з Палестини, каже, що жидівські зусилля зробити з Палестини свою батьківщину до нічого не доведуть. В Палестині більшість населення і то около 85 відсотків — се Араби, які Жидів не люблять. Вільної землі для кольонізації не можна найти, так що требаб виселювати Арабів, і на їх місце осаджувати Жидів, що доводить до погромів. Надій на замирення між обома народами при дальшій кольонізації Палестини Жидами нема. На думку д-ра Причета, Жиди повинні покинути думку про заложення своєї держави у Палестині.

Се пояснювалоб, чому московські Жиди не їдуть у Палестину, а волють осідати на Україні і в Криму, де їх охороняють червоноармійські штики.

Ліґа Націй незадоволена з договору Америки з Панамою

ЛІҐА НАЦІЙ НЕ ЗАДОВОЛЕНА З ДОГОВОРУ АМЕРИКИ З ПАНАМОЮ.

ЖЕНЕВА, 22. грудня. — Договір Америки з Панамою стрінувся в урядових колах Ліґи Націй з острою критикою. Уважають його нещасливим і злишним, бо він колідує з постановами Ліґи, до якої належить панамська республика. З того договору виходить, що Панама виконає все те, що їй прикаже американський уряд, так розуміють справу в Лідзі. А з того може вийти велика колізія, особливо, коли прийшло би до війни між Америкою а одною з тих держав, які належать до Ліґи. Всяке знехтовання постановами Ліґи з боку Америки може викликати світовий конфлікт, бож Ліґа це міжнародна інституція і побудована для такої високої цїли як вдержання світового мира.

Прихильники Ліґи в Лондоні підносять, що Америка будує свою власну Ліґу при помочи Панамериканської Унії, в якій вона відграває домінуючу ролю. Лондонський кореспондент з Вашинґтону подає, що по американсько-панамськім договорі Панама не може оставати довше в Лідзі, бо вона практично не може виконувати своїх зобовязань супроти Ліґи.

ЯК РОЗУМІЮТЬ У ФРАНЦІЇ МАНІФЕСТ ПРЕЗИДЕНТА КОЛЮМБІЙСЬКОГО УНІВЕРЗИТЕТУ В СПРАВІ ДОВҐІВ.

ПАРИЖ, 22. грудня. — Часописи не перестають займатися маніфестом Батлера, президента колюмбійського універзитету в Ню Йорку, в якім він взиває до теоретичного обговорення квестії сплати довгів через міжнародне наукове тіло. Всі годяться щодо цего, що цей плян не є на часі, бо американський уряд не змінить свого поступовання. Всеж таки називають той маніфест „початком моральної еволюції в Америці” та зазначують, що є богато Американців, які рівнож думають, що нема сенсу стягати довги з Европи, але ті голоси на разі ще безсильні, бо сильнійші ті, що думають, що Америка може жадати, що їй подобається, без огляду на те, як це приймуть другі народи.

БІДА З ДУХАМИ.

ВІДЕНЬ, 22. грудня. — В пречудній околиці, званій Вахав, над Дунаєм лежать руїни старинного замку, який побудував сотки літ тому назад якийсь лицар-розбишака. З тим замком получені підземні тунелі, якими втікали лицарі зі своєю добичею або звідки нападали. Мадярський король Корвин побив і прогнав тих розбишак перед 400 роками і від того часу замок стояв самітний. Та від якогось часу чути з підземель замку якийсь гук і шум, який навів великого страху на ціле доокоиличне населення. Мейор міста покликав жандармерію і військо для успокоєння людности, але це не помагає. Тепер покликано ґеольоґів і інжинерів з ріжними апаратами, щоби ствердили, звідки береться той шум і гук.

МОЖНА ТЕЛЕФОНУВАТИ НА 11 МОВАХ.

ЛОНДОН, 22. грудня. — Єрусалим щасливий хоч під одним оглядом. Нема там клопоту з телефонічним полученнєм. Можна говорити на 11 мовах, а все знайдеться телефоністку, яка розуміє мову і сейчас получить. Бо кожда телефоністка обовязково мусить розуміти три мови, а то англійську, еврейську і арабську, а попри те більша часть розуміє ще який дозен других мов настільки, щоби знати, який нумер хто кличе.

МИЛОСЕРДЯТЬСЯ НАД БІДНИМ КАРПОМ.

БЕРЛІН, 22. грудня. — З нагоди Різдвяних Свят Товариство охорони звірят візвало людність, щоби мало на увазі терпіння бідного коропа. Кожда майже німецька родина має у себе на Святий Вечір коропа, але ніхто не уявляє собі, коли його споїдає, скільки те бідне сотворіннє перейшло терпінь. Тому товариство взиває всіх, коли вони купують коропа, хай кажуть його вбити сейчас як тільки витягнуть його з води, а не несуть живого до дому.

БОЛЬШЕВИКИ ДАЮТЬ АМНЕСТІЮ БІЛИМ ЖОВНІРАМ.

МОСКВА. 22. грудня. — Проголошено амнестію для всіх жовнірів, які брали участь в боротьбі проти червоних з рамени білих армій. Та амнестія не відноситься одначе до тих, що живуть за границями совітів, ні до офіцирів. Амнестією обняті всі ті, що боролися в рядах Вранґля, Петлюри, Юденіча, Колчака, Денікина і Семенова.

В БЕРЛІНІ БУДУТЬ СЬОГО РОКУ ГУЧНО СВЯТКУВАТИ.

БЕРЛІН, 22. грудня. — Ніхто не памятає такого року, деб так богато роблено закупів як сього. Навіть найкращі часи з часів імперії не дорівнують сьогорічним святам. Фірми відкрили перший раз від вибуху війни отвертий кредит для покупців, а деякі кредитують на загальну суму 45,000.000 марок. Сам Берлін видав на святочні дарунки сотки міліонів марок. У всіх ресторанах замовлені вже місця на свята і новий рік. Всі тепер переповнені, хоч цего ніколи не було в тім часі в часах передвоєнних. Різдвяних деревець не можна докупитися, хоч коштують вони $7 або $8. В самім Берліні продано вже 500.000 гусок, які так пожадані в Німців як індик в Американців. 800.000 коропів зїсть сам Берлін на Різдво, а кромі того множество всякої другої риби, а до того треба ще дорахувати 1,000.000 кейків.

При всякій нагоді складаймо жертви на Сиротинець-Захист Українського Народного Союза.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодинокe число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сити і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ТЕМНЯКИ

Хто хоче пізнати, куди докотилося наше світське і духовне единовластє в Америці, хай доконче прочитає собі 24. число гетьмансько-клерикальної „Січи" з дня 15. грудня. В тім передріздвянім числі, писанім в Филаделфії, а друкованім в Шикаґо, заспівали нашому громадянству різдвяну коляду: Нова радість стала, яка не бувала. А та радість виглядає ось так:

Ото вже витворилося і сформувалося у нас своєрідне гетьмансько-клерикальне хуліганство, яке полягає в тім, що обкидує болотом наші інституції, часописи, урядників вибраних народом та всіх громадян, які є проти того, щоби паплюжити память національних ґеніїв, які не хочуть признати над собою польських впливів, які не хочуть терпіти рутенства і візантійства, які скликують нарід на конґрес, себто на пораду і які в демократичній Америці не хочуть терпіти единолвастя, а домагаються тих прав, які їм признають закони цеї демократичної країни. Всіх тих світських людей, які цего домагаються, називає „Січ" темняками, а священиків, які мають відвагу і честь стояти при народі, „мастистими попиками радикалами". А про зїзд церковних громад пише „Січ" великими буквами ось так: „Зїзд бідних дурнів", „Зїзд представників глупоти і кирині", „Відозву на Конґрес підписали темняки", „Лапка на дурнів". Самий-же зїзд уважає за „подлий підступ" попиків радикалів і темняків.

Кромі сего в цілім тім числі лається поіменно на всі заставки відомих наших громадян в такий спосіб як: „людина без сорому і чести", „піяк остатний" і т. п.

Так поділила нас „Січ" з д-ром Назаруком і епископом Богачевським на темняків, себто нарід, який добивається свого права і бажає мати у себе демократичний спосіб управи, і на табор ясновельможного царського ґенерала Скоропадського та епископа Богачевського, які признають за народом тільки одно право: Малчать і не разсуждать та які беруться розбивати наш нарід такими хуліґанськими методами, яких ще в Америці не бувало, а про які ми згадували. Цей то табор тепер вже не тільки лає і безчестить в вуличний спосіб національних ґеніїв, але пускається навіть на таку хитку дорогу, що плює на ті засади, які дорогі тій американській землі, яка їх тут носить і годує, на ті демократичні засади, на яких зросла сила Америки і які ми раді защіпити і в нашім народі.

З кождим хуліґанством ведуть завзяту боротьбу всі народи, бо вважають його за найбільше нещастє для народу і держави. Будемо й ми боротися, хоч ми тої думки, що вже сама його поява зліквідує тепер вже цілком певно самих творців цего хуліґанства.

Корчинський Іван.

ВРАЖІННЯ З РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ

(Продовженне)

В Київі є теж кілька державних банків. Головним банком є Українбанк, Приватних банків на Рад. Україні взагалі немає. Не вільно теж торгувати чужою валютою. Тих, що торгують, карають дуже остро.

В Київі є до 200 Галичан. Одначе своєї орґанізації у них немає. На це не дозволяє місцева влада. Тому всі ходять одинцем, не довіряючи один другому, а це тому, що тут багато аґентів Д. П. У. (державне політичне управління). Багато тут аґентів-аматорів, незаводових, що за добру платню йдуть в ДПУ. Галичане на Рад. Україні займають звичайно учительські посади. Деякі займають і висші місця, але таких дуже мало. Це ті, що лишилися давніще й їм поводиться добре. Багато Галичан є тут на студіях у висших школах. Вони дістають державні стипендії 20—30 карб. в місяць. При тім треба знати, що вступ на висші школи мають звичайно партійці. Всіх Галичан, що нелеґально пройшли границю, а їх спіймали щойно в глибині краю, звичайно замикають, якщо не мають тут знайомих. В тюрмах відносини неможливі. Лучається часто, що політичних без вини тримають до 6 місяців. Коли звільнять з тюрми, висилають в північні російські губернії в Сибір або також в Туркестан на неозначений час, однак не на коротше, чим на 2 роки. Через цей час переселенця конфінують: він має зголошуватися двічі або тричі в тиждень в ДПУ.

Один Галичанин оповідав мені таке: „Я приїхав був раз на відпустку аж з Архангельська, куди мене заслали. Там служив я на пароплаві. Відпустку дістав я від управи пароплава, мене зловили на Україні й замкнули. Довідуюся, що о моїй відпустці не знали з ДПУ, у якому я мав теж перед відїздом зголоситися і за це мене арештували. (Треба знати, що переселенець, якдовго він конфінований, без відома ДПУ не сміє нігде рушитися). Мене передержали 4 місяці в пересельних тюрмах. — (Пересельні тюрми, це ціле нещастя. Арештованих переводять з одної тюрми до другої чим раз иншої і гіршої кілька разів). По чотирьох місяцях мене відставлено знову в Архангельск. За цей час випродався я в тюрмі і обдерся (як рівнож і другі хлопці) і мене голого-босого відставлено в Архангельськ. Тепер я вже дістався й до компартії (вже по конфінуванні), а мимо цього мені не дозволюють вертати в Київ на стало''. В Архангельску перебуває теж багато Галичан вже майже два роки. Роботи нікому не приділюють; її треба самому шукати.

Галичане тішаться у селянських мас великими симпатіями, як люде працьовиті й непартійні. Висші верстви ставляться до Галичан більше невиразно, з резервою, майже ворожо, тому, що більшість їх є непартійними. Зновуж, ті що сидять на висших й вигідних місцях, а ще до цього партійні, вислуговуються всіми можливими й неможливими способами, є архильояльними московському режімові і стаються більшими комуністами (впрост загорільцями!), чим цього вимагає радвлада.

В останніх часах через цих останніх симпатія до Галичан почала серед селянських мас остигати.

Судівництво в останніх часах поправилося. На кару смерти мало кого засуджують — хіба за хабарництво або за надужиття в службі, а вкінці за доказану (дійсно доказану!) шпіонажу в користь чужої держави. Хабарництво дуже розповсюджене, однак радвлада досить послідовно й енерґійно з ним бореться. Без суду (як це пишуть деякі часописи) не розстрілюють. Завели також умовний арешт. Засудженого на коротший протяг часу не саджають в тюрму, а випускають на волю. Якщо засуджений через якийсь час не зіставав укараний знову, а зглядно не поповнив злочину, йому кару дарують.

Жіноцтво в Рад. Союзі рівноуправне. Користується всіми тими правами, що й мущини. Жінки займають тут навіть дуже високі місця у кооперативах, міністерствах і посольствах. Однак мужові й жінці посади не вільно займати; може тільки одно з них. Зате супружеське життя є сильно захитане у своїх основах. Поширені дуже цивільні шлюби, з яких ніхто собі нічого не робить. До таких вінчань не прикладають більшої ваги, бо це все на „пробу". Розводи — на порядку дня. Це попросту мода. Жити довший час разом — не модно, маломіщанством зветься. Буває так, що новоженці й одного дня не проживуть вкупі. Наведу на це один примір. Один одеський комуніст Н., взявши шлюб в „Заксі", завіз жінку до себе до дому. За годину дав їй гривеника (10 коп.) на трамвай і сказав, щоб їхала до своїх батьків, бо їхні характери не „сходяться".

Сильно розвинена тут проституція, головно між молоддю, почавши вже від 14 літ, навіть і між висшими верствами. Багато дівчат і жінок віддається за гроші, а багато теж з т. зв. вільної любови, яка тут дуже поширена. Ця вільна любов знайшла своїх прихильників і приклонників у висших верствах, а також у високих урядників — жінок.

(Далі буде).

ГРУДЕНЬ МІСЯЦЬ „ПРОСВІТИ"

ПАМЯТАЙМО, ЩО В МІСЯЦЮ ГРУДНИ ПРИПАДАЮТЬ УРОДИНИ НАЙСТАРШОГО УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА „ПРОСВІТА" У ЛЬВОВІ.

В ТІМ МІСЯЦЮ ВІДНОВЛЯЄМО ВКЛАДКИ, ЯКІ ВИНОСЯТЬ $2, А ЗА ЯКІ ОДЕРЖУЄМО КАЛЕНДАР І КНИЖКИ „ПРОСВІТИ" І СКЛАДАЄМО ОСІБНИЙ ДАР НА ПОТРЕБУ ПОШИРЕННЯ ПРОСВІТИ МІЖ НАШИМ НАРОДОМ.

ВКЛАДКИ І ЖЕРТВИ НАЛЕЖИТЬ СЛАТИ НА СЛІДУЮЧУ АДРЕСУ:

OBYEDNANYE
P. O. BOX 411, PHILADELPHIA, PA.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЯК ТО ЧАСТО Й В ЦЕРКВІ РУКА РУКУ МИЄ.

В моїм родиннім селі грабя збудував костел в дарунку для латинників. Кілько то радости було зі сього костела серед латинників довколичних сіл та польських урядовців з повіту! Памятаю всі тоті паради, набоженьства, обходи, на які пани зїздилися, як ворони на трупа. Коли вже костел добудували до даху, знов пани зїхалися на врочисте „посьвенцене", і як нині памятаю, як підчас сього свенценя з руштовання коло костела впала цегла на саму голову та самому панови грабйому, котрий сей костел фундував. Як його кров обляла. Яка счинилася біганина. Як усі кинулися до нього дивитися, чи не погиб фундатор.

Памятаю добре, як я, будучи ще малим хлопцем, нераз з цікавости ходив дивитися на сей костел. Нераз я чув і казання ксьондза проборща у сьому костелі. Вийде бувало сей проборщ на казальницю, перехреститься, почне якусь релігійну леґенду, наведе побожні факти, нагадає святих угодників, — словом, розпічне релігійну проповідь. Але се лищень почне. Зараз по вступі як не вшкварить політичної. Каже він: Я слишалем, мої кохані, же вас ктось бунтує пшеців пану грабему і же ви замисляце страйковаць. І як почне відтак бештати людий, які були доведені до краю голодом та хотіли застрайкувати.

Ви думаєте собі добре зробити? — говорив він. І переконував, що вони собі лишень лиха накоять страйком. Пан грабя спровадить людий з других околиць, збере збіже. Або пан грабя спровадить машини, зробить без людий.

Богато ще річий ксьондз проборщ белендів, але я мав вже що думати над сим. І до дому я йшов і в дома ще думав про слова ксьондза. Думав, чому він таке говорив. Чому він мусів таку науку голосити? Чому він мусів виступати проти людий, які хотіли добитися кілька крейцарів на день більше за свою працю або ліпшого снопа? Роздумуючи над тим я прийшов до переконання, що найкраще пояснення давали наші пословиці: На чиїм кони сидиш, тому пісоньку співай. Скачи, враже, як пан каже. Я бачив: Грабя збудував костел, має проборщ посаду, і тому проборщ з вдячности панови перекручує науку Христа так, щоби з людий поробити слухняних панщизняних рабів панови грабьому, щоби люди далі робили за голодову заплату 20 центів в день. Ось і ксьондз проборщ замісць поступати після Христової науки, замісць вичитати науку Христову самому панови графови за його нелюдяність, пішов вчити людий коритися нелюдяному ґрафови. На костелі стояв хрест, знак Христа, але в костелі поневіряно науку Христа. З науки правди зроблено орудя брехні, неволі й знущання.

Такі образки з мого діточого життя насуваються мені, коли я погляну нині на те, що діється в нашій церкві. Засіла над нашим народом влада чужа, яка хоче нас покорити, зробити з нас рабів, чисту худобу. За старанням сеї влади ставлять нам наставників нашої церкви. Накинені нашій церкві наставники роздають посади. Від них залежить, яку посаду дістане священик, чи буде жити, як пан, чи дістане голодівку, і буде мати за богато, щоби вмерти а за мало, щоби жити. Накинені нашій церкві наставники роздають почести, на яких деяким священикам дуже залежить. Знають про се священики, що їх посади й почести залежать від наставника, і хто з них немає сильної волі опертися покусам, поступає так, як сей польський проборщ в моїм родиннім селі. Вони голосять свого наставника намісником, висланим Богом, хоча вони знають добре, хто його післав. Вони голосять нам, що нам треба слухати, коритися, мовчати, як віл у ярмі. За те вони ждуть гарнійших посад та високих почестий.

Пишучи ту допись, я не пишу нічого зі злоби. Не пишу нічого проти владик ні проти священиків. Я від себе признаю й церкви й священиків і владик, за потрібні для народа. Однак вони мусять ширити правдиву науку Христа, а не служити можним гнобителям нашого народа. Нам треба так зробити, щоби наша церква служила нашому народови так, як церкви других народів служать тим народам. Церква, яка служить народови, є йому добродійством, а церква, що служить ворогам, є боляком на тілі народа. Боляк треба витяти, щоби ціле тіло не загнило від нього.

В Америці збирається український католицький конґрес. Він мусить зробити сю роботу, щоби українська католицька церква служила українському народови. Ми мусимо так зробити, щоби ся церква не гальмувала поступу нашого народа. Ми мусимо добути в сій церкві ріжних прав для себе. Ми маємо бути в сій церкві на рівні з Поляками, а не слугами Поляків. Ми мусимо добитися своїх прав.

Борімся! Боротьба вимагає відважних людий, але й в боротьбі виробляється також відвага в тих, які її мали мало. До відважних світ належить. Боягузами в цілому світі погорджують. Скажім собі отверто: чи ми люди, чи ми відважні, чи ми погноєще для других народів.

Никола Костів,
Озон Парк, Ню Йорк.

ЧИ МИ В ПОЛЬЩІ?

Прочитав я в „Америці", що епископська канцелярія видала заборону зїзду українських католицьких громад, що збирається в Филаделфії на 29. грудня сього року. Як зачуваю, кромі сього канцелярія епископа розіслала по всіх священиках ще приказ прочитати заборону епископа проти зїзду в сю неділю в усіх церквах. Священикови, кажуть, приказується прочитати епископську заборону під загрозою суспензи, себто вигнання з посади.

Ся заборона се видно послідна дошка ратунку епископа в його боротьбі проти народу української католицької церкви. Сею забороною епископ хоче наложити руку на уста українському народови, щоби він не забрав голосу в справі своєї власної церкви. Ся заборона показує, що за два роки свого побуту в Америці епископ Богачевський нічого не навчився. Він ще далі вважає вірних української католицької церкви за „хлопів", які мають слухати пана, якби він навіть їм сказав дверми рипати, і ні слова на се не писнути.

Сей заказ показує, що епископ Богачевський далі дивиться на вірних своєї церкви так, як дивиться на наш народ у старім краю польський уряд. У старому краю розганяється зїзди Українців польськими старостинськими й воєводськими заказами, в Америці пробується те саме зробити заборонами епископа. В старім краю грозиться арештами й судами, в Америці „тяжкими церковними карами".

В старім краю закази проти українських зборів не все помагають. Відбулися там не одні збори, мимо заказів, мимо шандарів, поліцаїв, шпигів, тюрем і шибениць. Мимо заказів і шпіонажі польського уряду цілі місяці відбувалася наука у підземнім українськім університеті. Видно, що стра-

Дмитро Макогон.

НАСИЛЬСТВО.

Ми поженилися з любови. Добре нам жилося; так добре, що такого життя всі вороги нам заздрілиб. Аж вибухла війна, — я мусів іти. Розпрощався з жінкою й Івасем, — йому було вже на третий рочок, — сплакав над ними, поплакали, поголосили вони й ми розійшлися...

Вбрали мене в військовий мундір, дали кріс і пігнали на російський фронт. Там робив я те, що й другі: веліли стріляти, то стріляв; веліли наступати, наступав... Що й казать: там своєї волі, свойого розуму не було; жив і дихав чужим розумом, чужим добром.

Це так, якби ти взяв жменю жита й кинув його з буйности, сам не знаючи чому, в буряни й байдуже тобі, що з ним там станеться: чи зогниє воно, чи птиця визбирає, чи миши зїдять. Байдуже тобі, бо в тебе ще є кілька кірців у засіках.

Оттак то наші ґенерали кидали нас, де треба було й не треба. Загине сотня, дві, — ніхто й не скривиться; упаде тисяча, ніхто й вусом не моргне. Сказано: на те й війна, щоб воїни гинули мов ті мухи на морозі...

Кажуть, що є такий метелик, чи инша така комашка, що в неї життя — одна однїська днина. І ту днину вона використовує на свій лад: буяє, тішиться життєм, шаліє з радости й втіхи. Отак дослівно поводилися й ми, воїни, коли насла в Росії революція, нас полонених полишили, як то кажуть: роби небоже, що тобі гоже. І ми так робили. Одні вступали в червону армію, другі розбіглися по селах, а знов иншим на думці лиш одно: за всяку ціну добитися до своєї рідні. До цих останніх і я належав.

Від своєї рідні я не мав за час цілої війни ні одної вісточки. Десь другим приходили письма, а я хоть і писав, не діставав жадної відповіди. Зрозумієте тепер, що мене в першій мірі тягнуло домів. Хто зна, думалось мені, чи моя жінка, мій Івась ще є між живими? На війні ріжно буває.

Богато я намучився, натрудився, докіль я ночию добився до свойого села. Не цікава та подорож для вас, хоть я її, тієї подорожі, мабуть і до смерти не забуду. То головне, що здоровий станув я коло своїх воріт. Стою я, дрожу цілий, чогось їх лячно відчинити. Ануж, думалось мені, в хатині пустку застану; хто зна, може мої вже давно лежать у землі, а їхні гроби високий бурян вкриває? І в цей час так жалко стало мені моєї жінки, так щось стиснуло мене за серце, що я, старий воїн, в той мент і прослезився.

Тихенько, мов злодій підходжу до вікна, протягаю дрожачу руку; ковтаю раз, другий раз. Обізвалася жінка! Господи, що за утіха! Ви зрозумієте; ми з любови побралися й досі наші серця були вверх наповнені коханням до себе.

В хаті зробився рух. Жінка робить світло, чую діточий голос; це мій Івась, мій синок единий. Стою під вікном ошоломлений щастем, просто розпливаюсь у нім. Це було то щастє, то тихе, вимріяне, що дуже рідко лучається в життю чоловіка. Я його відчув найменшим атомом мойого єства. Його ніколи не забуду. Не в силі.

Входжу в хату, витаюся з жінкою, з Івасем, а він, мій синок, такий хорошенький, а підріс вам, що й пізнати тяжко.

— Щож ти, люба, моя, здорова? — припадаю біля жінки й сам не знаю, як до неї заговорити, що їй сказати.

— Тату, тату! — хвалиться Івась, — а в нас є ще Маруся! Ось тут вона спить, така гарна...

Мене щось шпигнуло у серце. Я глянув на жінку, вона закрила долонями очі й затряслася від плачу. Я глянув на Марусю. Гарненька, як свіжа квіточка, лежала на ліжку та мимо того, в цей мент заволоділо мною якесь дике почування: мені хотілось кинутися на це невинне, гарне дитя, задавити його, на кусні розірвати.

— Що це є? — питаю жінки.

— Насильство... — відповіла вона спокійно, тихо.

Я сів на лаву. Схвилювання не давало мені можности починати розговір на ту тему. Прибитий горем, непорушно сиджу я отак оповитий сивим туманом, нічого не бачу: ні Марусі, ні жінки, ні Івася, що, здається, стоїть біля мене і щось жибонить, розповідає. Нараз чую таке:

— А він був такий добрий, все мені щось приносив... Тату, а де він тепер? Ви його не бачили?

— Хтож то такий? — питаю Івася.

— А той Москаль, що приходив до мами...

Хаос моїх дум прибрав нараз конкретну форму. Вони скристалізувалися у ясний образ. Я встав і підійшов до жінки.

— Не жити нам разом, моя люба. Бери ти своє „насильство" і йди до твоїх батьків, а я остану з Івасем у своїй хаті.

Ще цеї ночі ми зовсім тихо розійшлися... Чи добре я зробив — не знаю. Це тільки знаю, що тяжкий камінь упав мені тоді на груди й своїм тягаром давить мене. І це ще знаю, що він давитиме дотіль, докіль не довідаюся щирої правди.

Мабуть аж до смерти...

КОМУНІКАТ ТИМЧАСОВОГО КОМІТЕТУ ЦЕРКОВНОГО КОНҐРЕСУ.

Дня 21. грудня відбулося передконґресове засідання Тимчасового Комітету, який скликує Конґрес укр. кат. церковних парохій до Филаделфії на день 29. грудня.

На тім засіданню відчитав секр. М. Дармограй зголошені парохії, а зі звіту того виказалося, що 49 парохій надіслало вже свої повновласти на Конґрес враз з іменами делеґатів, а многі другі парохії повідомили, що вибір делеґатів наступить в найблизшу неділю. Відчитано цілий ряд проектів, які надіслали деякі парохії, а які порішено взяти під розвагу в рефераті, який буде виголошений на зїзді.

Уложено програму зїзду та запрошено п. С. Ядловського в ціли виголошення реферату на тему: Положення Української Католицької Церкви в Америці.

М. Дармограй, секр.

шення не зломило духа українського народа в старім краю.

Чи можна подумати, що зломлять духа нашого народа в Америці страшення його „тяжкими церковними карами?"

Л. Семиріс.

ЗБЛИЖАЮТЬСЯ ДО УКРАЇНИ, АЛЕ ЧИ ДІЙДУТЬ КОЛИ ДО НЕЇ?

В филаделфійській газеті „Морнинг Леджер" в суботу, 18. с. м., прочитав я новинку, що в Филаделфійськім Товаристві Допомоги Близькому Сходови, на 1700 Самер стріт, відбулися під проводом кардинала Догерті окружні збори сеї організації. Збори постановили взяти рішучу участь у акції сего товариства за приєднанням міліона членів для сеї організації, яка поклала собі за ціль ведення католицької роботи в Росії й на Близькому Сході.

На кінци спису присутних делегатів сих зборів написано, що там були й о. Александер Пик, о. Павло Процько й д-р Осип Назарук. Вони там певно представляли епископа Богачевського. Виходить, що оо. Пик, Процько і д-р Назарук вибираються вже на несенне допомоги Росії й Близькому Сходови, себто Перзам, Вірменам, Єгиптянам, палестинським Жидам і Туркам.

Якби не те, що там пишеться про Росію, то можнаби було признати представникам епископа Богачевського якийсь поступ. Рік тому назад епископ і пан Назарук ратували чайнаменів та представляли нам як величезний здобуток для України й віри охрещення одного Чайнамена іменем Константина. Вірні українські католики порадили епископови вибратися на Україну. З Китаю до України далеко. Всеж таки дехто сподівався, що епископ і пан Назарук колись на Україну виберуться. Вони й справді вибралися на восток, де й лежить Україна. Та по дорозі вони заплуталися в допомогову акцію на Близькому Сході. Видно, що на сході є богато до роботи, до допомоги, головно людям, які не мають нікому помагати на рідній землі.

З Близького Сходу лишень один крок до України. Лишень через Чорне море, і вже Україна. Здавалося, що й паломники, які по дорозі з Китаю заблукалися на Близькому Сході, уже з Близького Сходу без труду попадуть на Україну. Але й сим разом помилився той, хто так думав. Наші паломники переплили Чорне море, але України не найшли. Хоча вони усе голосили, що по Чорне море сягає дідичне царство українського гетьмана, та якось, переїхавши на Україну, вони назвали її звичаєм царських генералів Росією тай годі. „Украйни нет, не било й не будет".

Для римо-католицького комітету допомоги для Росії й Близького Сходу, в якім головою покивують представники руського епископа й українського монарха, України немає. Там є тільки Росія. Близький Схід, Росія. України нема. Україну Росія зїла.

Римо-католицькі кардинали й епископи збираються помагати в Росії й на Близькому Сході. Кому се вони будуть помагати? Відомо, кому. Римо-католицьким священикам, римо-католицьким монахам і матечкам, що на Україну вибралися колись при допомозі польської шляхти Польщу насаджувати.

Може кому з наших католиків допомога для сих людий дорога. Може дехто думає, що сею дорогою збудується сильна українська католицька церква на Україні. Та мені здається, що се схиблена дорога. Матечки, й ксьондзи, й Єзуїти йшли на Україну не покликані українським народом, а проти його волі. І помагати їм повинні хиба одні польські пани, яким сеї роботи треба було на розбиття українського народа.

Коли католики хочуть щиро зєднати собі Українців, то най вони проголосять отверто, що межи Близьким Сходом а Росією є Україна та най підуть помагати тим нещасним католикам, що гинуть під Польщею через злочинну політику польського уряду.

В. Г.

ЧИ НЕ ПРИМІР ДО НАСЛІДУВАННЯ?

Річний мітинг 63. від. Українського Народного Союза у Форд Сіти, Па. Після звичаю председатель встає й хреститься. Пішов мітинг. По пів години встає один із останних: „Товариші, маю важну справу! Емблемом наших ідей є цей синьо-блакитний прапор, що висить перед нами. За цей прапор не одна тисячка найкращих синів нашого народу зложила свої голови, щоб оборонити його від рук наших ворогів. А ми (свідомо чи не свідомо) самі вложили його в руки наших ворогів. Питаєте, чому? Бо на українським прапорі видніє золотими буквами напись „Ruthenian". Сим словом наші вороги доказували й доказують, що „Українців не було, нема, і не буде". Але ми це зробили несвідомо. Тож можемо легко наш блуд направити. Змінім усяку „рутенію" на Україну. Докажім нашим ворогам та їхнім прислужникам, що ми вірні сини..." Він певно хотів сказати: України, але йому не дали докінчити. Гучні оплески заглушили його последні слова.

Голосували. Всі як один рішили, щоби негайно змінити напись. Один гарячіший крикнув: „Щастя, що всі з нами, а то не хотівби я бути у шкурі того, хто був проти!".

А у ваших відділах, товариші, які прапори та написи? Перечитайте і справте, коли є що до справлення, як це зробив 63. відділ у Форд Сіти.

Українець.

ПОЗІР! НЮ ЙОРК, Н. Й. ПОЗІР!
ТОВ. УКРАЇНСЬКИХ ПРОФЕСІЙНИХ АРТИСТІВ ВІДОГРАЄ
В НЕДІЛЮ, 26. ГРУДНЯ 1926
В УКРАЇНСЬКІМ НАРОД. ДОМІ,
217-219 E. 6th ST., О ГОД. 8. ВЕЧЕР.
ОЙ НЕ ХОДИ, ГРИЦЮ, ТА НА ВЕЧЕРНИЦІ
Старицького.
при участи слідуючих осіб: Артистки: Р. Соловева, Мігіна, Котович, Кастецька, Дніпровська, Усенкова. Артисти: Водяний, Верин, Копленко, Мелешко, Борис, Хмара, Євг. Жуковський, Бражник, Ад. Ткач, Дм. Тарасов, Троїцький, Первоченко.
Режисер артистка Мігіна.
ВЕЛИКИЙ ХОР. — ТАНЦЮРИСТИ.
ПО ВИСТАВІ БАЛЬ
Поч. о год. 8-ій веч. — Вступ $1 і 75 ц.
297-99

ДЕ ГАРКАВЕНКО БУДЕ БОРОТИСЬ.

ГАРКАВЕНКО БОРЕТЬСЯ В ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ.

Перша борба Гаркавенка в Джерзи Сіті, Н. Дж. відбудеться у вівторок, 4-го січня 1927-р. у Вікторі Гол, ріг Гендерсон і Йорк ул., також будуть виступати другі відомі борці. Борба Гаркавенка в Джерзи Сіті викликує велике зацікавлення.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ВАШІ ДЕННІ ВІТАМІНИ
Всякий потребує вітамін кождого дня в життю. Там, де показується наклін до слабих костий, або нездорових зубів, або инших познак ослаблення за для браку вітамін, у дітий або у дорослих людий, нахил до перестуди, кашлю чи подібних хоріб
SCOTT'S EMULSION
богатий у вітамини рибячий олій являється великим помічником. Він приносить організмови богацтво рибячого олію вітамини в дуже поживній формі. Питайте все вашого аптикаря за Scott's Emulsion!
Scott & Bowne, Bloomfield, N. J. 26-59

ПЕРЕСИЛКА ГРОШЕЙ ДО КРАЮ В ДОЛЯРАХ
ПАШПОРТИ — КАРТИ КОРАБЕЛЬНІ.
СТАРОКРАЄВІ СПРАВИ ВСЯКОГО РОДА.
КУПНО І ПРОДАЖ ДОМІВ В ФІЛАДЕЛФІЇ І ОКОЛИЦІ.
КОНТРАКТИ КРАЄВІ І АМЕРИКАНСЬКІ
АСЕКУРАЦІЯ ДОМІВ І МЕБЛІВ ВІД ОГНЮ
Хто має до полагодження котру з наведених справ, нехай особисто або письмено зголоситься до знаної з перед війни правдиво української канцелярії нотаріальної:
T. J. HRYCEY & CO.
329 SOUTH FOURTH STREET, PHILADELPHIA, PA.
Bell Phone: Lombard 25-93

ПОЗІР! ПОЗІР!
Коли хочете спровадити до Канади свою родину чи знакомих з Галичини або України, то ми Вам спровадимо їх без найменьшого клопоту для Вас. Спровадженими імігрантами через нашу фірму заопікуємося і тут на місци. Звертаючися в тих справах до нас, Ви щадите гроші і час. Пишіть по інформації до
ANGLO-UKRAINIAN STEAMSHIP TICKET AGENCY,
243 CRAIG STREET, WEST MONTREAL, QUE., CANADA.

З українського життя в Америці.

АМСТЕРДАМ, Н. Й.
Листопадове Свято.

Дня 28. листопада в неділю вечером відсвятковано осьмілітні роковини проголошення независимости Української Держави в Галичині. По вечерні о. І. Шуховський виголосив проповідь в котрій зясував заслуги Української Армії, як рівнож всіх тих, котрі боролись за нашу независимість і сидять по тюрмах або блудять на еміґрації. От. Шуховський згадав за інвалідів, політичних вязнів та сиріт по погибших героях, котрі лишились без жадних средств до життя. Згадав далі і за те, що по панахиді за полеглих героїв будуть збирати жертви на сироти по полеглих героях та на протези для калік-інвалідів і хліб для політичних вязнів, що мучаться в ляцьких тюрмах.

По панахиді зібрані зійшлися до церковної галі, де розпочалось Листопадове Свято. Гром. И. Руцький отворив свято і пояснив його значіння, зазначуючи, що день 1. листопада є для галицьких Українців тим, чим для Американців день 4-го липня. В той день проголошено на зах. укр. землях українську державу. Програма складалась з 18 точок. Спів хор кількома наворотами ріжні пісні як: Боже великий, Огні горять, Ви жертвою і другі. Деклямували: школяр В. Макаровський, М. Перець, М. Федишин, С. Куніцька, З. Гулик, Є. Михальчишин, Л. Гулик. Сокола і Січовий марш відограли на скрипках школярі В. Юркевич і Ст. Базарницький. В. Чучман в своїм відчиті навів приміри з історії других держав, виказуючи, що не всі вони були щасливі відразу, що й другі народи переживали то само що ми. Се нічого дивного, що нас вороги гнетуть, бо ворог кождий то саме робить, все сильнійший гнете та використовує слабших. Так було і так буде доти, доки людство буде істнувати. Ми навчені голови хилити, плакати та нарікати. В сей спосіб держави не збудуємо. Нам жадна невидима сила чи хтось другий держави не збудує. Ми мусимо тяжкою працею будувати її самі. Щоби державу збудувати, треба бути сильними, себто добре зорганізованими та навчитись твердо постояти за своїм. Українці досить поступили за послідних вісім літ. Та ми повинні далі поступати, старатись наслідувати других культурні народи і вчитись від них. Як сказав І. Франко у Львові на двайцятьпятьлітнім ювилею свого письменства: Що самі навчимось і від других собі присвоїмо, — то буде наше. Америка виасигновує великі суми гроша кождого року на своїх інвалідів. Та мимо цего в день завішення оружя Американці збирають жертви на своїх інвалідів. Тому й ми, коли обходимо свято проголошення независимости Української Даржави, повинні зложити жертви для наших інвалідів, бо наші опікуни Ляхи не то що не дадуть допомоги для наших бідних калік, але щеб видерли ім і ту маленьку запомогу, котру еміграція для них складає. Ми не повинні забути й на те, що до Америки наслано нам нашими ворогами таких, що хоч на нашим хлібі, але йдуть Полякам на руку, бо ширять між нами рутенство. Вони нападають на все, що нам найдорожше. З нинішним днем повинні ми постановити викорінювати всяке рутенство, а наші церкви перемінити вже раз з рутенських на українські.

По відчиті співав знова хор, а далі слідували деклямації. „Люблю дивитись" дует, відспівали М. Гулик і Б. Лабінська. „Гей там в полю, там женці жнуть" і „Не Пора" відограли на скрипки В. Юркевич і Ст. Базарницький. Свято закінчив хор гимном „Ще не вмерла Україна". Хор співав під управою гр. Ст. Коніцького, котрому належиться повне признанне, що за короткий час зміг так досконало хор приготовити. Кожку пісню нагороджено оплесками. Деклямаціями занимався уч. И. Руцький, який не мало праці доложив, бо кожде зі школярів вивязалось знаменито. Не менше визначились школярі і на скрипках, котрі своєю грою одушевляли публику.

Честь всім родичам, котрі так гарно виховують своїх дітий, що стараються вщепити в молоді серця любов до свого рідного. Помимо сего, що гала була заповнена, то ще булаб помістила і тих, що їх не було, а повинні були бути. Декотрі звикли називати себе українськими патріотами, а не можуть спромогтися на се, щоби раз в рік прийти та разом відсвяткувати своє народне свято.

Підчас панахиди в церкві зібрано на сироти по полеглих українських героях $17.19, а підчас свята на галі зібрано на інвалідів і політичних вязнів $11.45. Розходу не було. Разом зібрано $28.64 і переслано до Обєднання. Чистий дохід зі свята І. Франка був $17.00. $5.00 жертвувало Тов. ім. І. Франка, відділ 266. У. Н. Союза; $5.00 бр. св. о. Николая; $5.00 сес. Н. З. Діви Марії. Разом переслано до Обєднання на памятник Івана Франка $32.00.

Учасник.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

КЕМПБЕЛ, О.
На Рідну Школу.

Щоби і з нашої місцевости був якийсь слух про те, що тут живуть Українці, що памятають за рідний край, переведено в горожанськім клюбі маленьку збірку на Рідну Школу і зібрано $4, які вислано до Обєднання.

Жертвували по $1: Кузенко Федор і Д. Стецьків; по 50 ц.: С. Гринечко, К. Вітишин, Н. Наповський, Ткачишин Михайло.

Д. Стецьків.

РОССФОРД, О.
З панахиди на інвалідів.

Дня 21 листопада відправив о. Крупа панахиду за полеглих героїв, підчас якої зібрано $6 і вислано до Обєднання з призначенням для інвалідів в краю.

Л. Бобак.

БОФАЛО, Н. Й.
Гарна збірка з Листопадового Свята.

Осьмилітню річницю проголошення Української Державности обходила бофаловська українська громада святом дня 28. листопада, в якім взяли участь місцеві товариства і братства разом із парохіяльною громадою під проводом спільного Комітету, до котрого увійшли: Братство св. о. Николая 127 відділ У. Н. Союза, тов. ім. Стефановича 299 відділ У. Н. Союза, тов. О. Нижанковського, тов. св. Петра, Скавти трупа 60 і делеґати парохії. Предсідателем вибрано гром. Тимковича, касієром, гр. Дідура, а секретарем гр. Сидоровича.

Підчас панахиди, котру правив о. Пристай по героях української боротьби, зібрано $31.34
Збірка вечером на концерті виносила 88.35
Зі вступу при дверах було 24.56
Разом приходу було $144.25

Гроші ті вислано до Обєднання і розділено: $50 інвалідам, $50 сиротам, а $44.25 Рідній Школі.

ТЕПЕР МОЖНА НАБУТИ
ВИФЛЕЄМСЬКИЙ ВЕРТЕП
СЦЕНІЧНИЙ ОБРАЗ НА РОЖДЕСТВО ХРИСТОВЕ
В чотирох актах.
ЦІНА 10 ЦЕНТІВ.
Замовлення слати на адресу:
„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ПОЗІР! ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ.! ПОЗІР!
В ПОНЕДІЛОК 27-го грудня с. р.
в CENTRAL HALL,
574 Newark Avenue, Jersey City, N. J.
— відбудуться —
Великі Збори
Українців і парохіян приналежних до гр. кат. Церкви св. апп. Петра і Павла на розі Green і Sussex.
ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 8. ВЕЧЕРОМ.
ВСТУП ВІЛЬНИЙ.
На збори проситься всіх парохіян до численної участи. Там будуть обговорені справи і положення нашої парохії та наше становище до надходячого конгресу в Філаделфії, Па.
Приходіть всі!
Комітет.

ЯКИХ КОРОЛІВ МАЄ РУМУНІЯ.

У Румунії панує не лиш король Фердинанд з Гогенцолерів, але й инші, меньше знані „династії".

Між Ґалацом а Браїлою, там де Дунай впадає в Чорне море, є великі мочари. І власне над тими то мочарами „панує" славний розбійник Теренте II., який називає себе королем мочарів. А зве себе Теренте II., бо його попередником в тім фаху був Теренте І., який відграває у Румунії ту ролю, що славний український ватажок Довбуш, цебто рабував панів, дідичів на те, щоби добре добро від богатих розділювати між бідних. Але Теренте І. мусів вкінці утікати з Румунії. Були чутки, що його зловлено в Німеччині, але так довго був арештованим, доки Німці держали у своїх руках. Як лиш відставлено його до Румунії, тут при помочи таких румунських жандармів, яких зїскав собі „бакшішом" (хабаром), утік собі, тай вже... Якось не чути, де він тепер; здається, таки „виемігрував" у чужину. Затеж чуємо про наслідника його трону — Теренте II. Як у кождім царстві, так і на території „короля мочарів" піддані платять податки. Наддунайські рибаки віддають свому „королеви" частину свого заробітку, а за те мають від нього спокій. Тіж однаке, які не хотять платити податків, король мочарів остро напоминає: „Піддайтеся, бо я король мочарів!" — і тоді мусять все віддати, що лиш йому захочеться. Дотепер поліція не годна його зловити. Тим осмілений він спробував щастя також з човнами. І так одного разу вдалося йому виробувати ціле товариство, пливуче човном. А раз таки був так зухвало-відважний, що у самій пристані Браїла напав на корабель; але тут мало що бракувало до кінця його геройств: моряки стріляли, але він таки утік. Та „король мочарів" не привик до якогось опору, а до того є мстивим чоловіком. Два дні по тім, як до него стріляли моряки, знайдено на кораблі плякат: „Ми ще раз прийдемо і пімстимося!" Підписано: Теренте II., король мочарів.

Може незадовго будемо чути про „королівську пімсту", а може про скинення з престола одного з теперішних королів Румунії.

Стінний Календар
з портретом
ІВАНА ФРАНКА,
(в двох кольорах)
свята українські і англійські.
ЦІНА 30 ЦЕНТІВ.
КАЛЕНДАРІ НА 1927 РІК.
У. Н. Союза .... 50 ц.
„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ЖАРТИ.

На залізниці подорожні, щоби вкоротити собі нудну подорож, оповідають ріжні пригоди. Один із них оповідає:

— Як я був в Індіях, стрінули ми підчас мандрівки густим лісом величезного вужа боа. Один із Гіндусів, що товаришили нам, добув із за пояса флет і став грати на ньому. В одній хвилі боа зник із очей.

— То ще ніщо, — каже инший подорожний. — Недавно пішов я з жінкою до гостинниці на обід. Жінка поклала своє боа на поручі від крісла. Ніхто не грав на флеті, але боа зникло як камфора.

— Вже не вистарчає місця для автомобілів! Треба би усунути хідники!

— А щож буде з тими людьми, що ходять пішки?

— А то що? Хай собі покуплюють автомобілі!

— Вам щойно пятнацять літ. Реєструватися вам ще непотрібно, — каже урядовець до молоденької дівчини, яка привела зі собою до реєстраційного уряду хлопця трохи старшого від неї самої.

— Добре! Коли не треба реєструватися, то хай він лише удержує мою дитину! — відповіла дівчинка. (З большевицького гумору).

Товариші по нещастю.

— Перепрашаю, чи не стрічав я вас у мануфактурній черзі? Мені так дуже знана ваша спина. (Із большевицького гумору).

Господиня (до служниці): Горпино, прикро мені, але я мушу вам у свідоцтві написати, що ви ніколи не зварили обіду на час.

Служниця: Лише пані хай ще зазначуть там, що я таксамо точно варила обіди, як точно діставала платню.

Лікар: Що? Вам усе ще не покращало? Ви може не зажили лікарства, що я вам записав його?

Селянка: Алеж певно, пане доктор, на фляшці-ж стоїть написано: „Держати щільно замкнено".

Назредінова груда золота.

Назредін прийшов до міста тай питається якогось пана:

— Щоже ти дістав би за груду золота таку велику як кінська голова?

Пан відповів, що пізнійше з ним умовиться, а насамперед хай Назредін піде з ним пообідати. Колиж Назредін добре наївся, спитався його пан:

— Ну, деж та твоя груда золота?

А Назредін відповів йому:

— Я не казав, що маю її, лише питався, скільки дістав би за неї, колиб мав її. (Боснійська народня казка).

ДУМАЙТЕ ПРО БУДУЧНІСТЬ ПОКИ ЧАС.

Добрі часи вже зміняються. А може прийти ще більша кріза, коли прийдуть вибори. І буде тяжко вижити у великім місті. Треба отже забезпечитися перед несподіванкою. Другі люди не чекають, аж прийде біда, але заздалегідь приготовляються.

Деж нашим людям шукати ліпшої будучности, як не в Милвил, в стейті Ню Джерзи, на першій Українській кольонії в Америці? Таж тут земля добра, комунікація знаменита, роботи повно, вигода для кождого. Чужі люди не чекають, а довкруги будуються . . . і земля дорожіє з кождим днем. Чого мучити себе по великих задимлених містах, або по майнах, горах та скалах? Тут малі діти мають широку вигоду, а шкільні діти можуть через вакації заробляти по 3—4 доляри денно, коли підуть на кілька годин до сусідів вибирати ярину. Більші діти можуть робити постійно по фабриках, а ні, то ходити даром до висшої школи в Милвил. Отже кождий бачить ясно, що на фарми у Милвил повинні йти передовсім такі люди, що мають численну родину.

Що правда, початок всюди тяжкий. Дехто мусить і тут перебідувати через 2—3 роки, заки стане независимим. Тут найкрасше місце на годівлю курий. Ціле передмісте Милвил се самі курячі фарми. Хто тут дійшов до двох-трох тисяч курий, не рахується вже фармер, але бизнесмен. Він перевисшає часто навіть доброго міського бизнесмена. Не в кождій місцевости можна закладати годівлю курий, але в Милвил якраз добра земля до сього івідповідний клімат. Годівлю курий можна ровестзи постепенно з малого. Як хто чується з поважнійшою готівкою, той може тут купити вже готову таку фарму, бо тутки, так як і всюди, трапляється деде нагода.

Отже нема що відкладати, але треба забезпечуватись від біди завчасу, а при тім скріпляти першу фармерську українську кольонію в Америці.

Впрочім у Милвил є нагода для кождого зажити своїм самостійним життєм, лише треба троха завзяття. А як закупити у Милвил землю при помочи малого капіталу і розвести господарку, про се дасть вказівки

ВАСИЛЬ МАТОЛИЧ,
N. E. cor. 7th & Green Streets
Philadelphia, Pa. 135

ДОМИ—ФАРМИ

НА ПРОДАЖ АБО В ЗАМІНУ:

4527 N. 18-та, 6 пок. і порч . .	$ 6.500.00
2817 Белорад, 7 пок. г. вода	5.200.00
Рован ул. 7 домів по 4 покої і купальні, електрика	3.400.00
57 акрів в місточку, близько Філаделфії, гарні будинки, сад, до заміни	9.000.00
90 акрів близько Філя., панські будинки, великий інвеніт., трактор, до заміни	20.000.00
33 акри близько Потстави, будинки, сад	4.000.00
17 акрів, гарні будинки	3.000.00

Много инших будинків і фарм, великих і малих на продаж або в заміну.

ДАЄМО СКОРУ ЧЕСНУ УСЛУГУ, ЩО Є ЛУЧША ГАРАНТІЯ, ЧИМ МАЄТОК КРУКА.

V. BOHACHEVSKI,
Real Estate Broker
4233 Germantown Ave., Phila, Pa.

АКУШЕРКА-МАСАЖИСТКА

Житомирського заведення породів і Київського Зайцевського шпиталя.
B. E. SHMULENSON,
271 E. Broadway, 1st fl., New York
Tel. Orchard 8121
ПОРАДИ І ПОМІЧ.

Established 1920
СКЛАД НАЙЛУЧШОГО 100% ПІРЯ

Гусяче правдиве, імпортоване і власного виробу — пірє, дерте, ціле і мох, качаче ціле і мох, — готові подушки власного виробу; DMC нитки; стемповані річи; срібло Roger's; сведри, полотна на покривала; капи; ножиці і много инших річей до домового ужитку. — Все найліпшої якости і гарантоване. Пишіть по безплатний ілюстрований катальоґ до: 199—

THE LIBERTY MDSE SALES CO.,
P. O. Box 152, Sta. D., New York City

ПАТЕНТИ

BRYANT AND LOWRY
Registered Patent Attorneys,
310 VICTOR BUILDING,
WASHINGTON, D. C.

Пишіть по Описи і Шкіци та гарно ілюстровану Патентову Книжку. Обі висилаємо, на жаданнє, даром. Напишіть також над яким винаходом працюєте тепер і пришліть нам шкіц і опис до переглянення, щоб забезпечити ваші права сейчас.

Найбільші признання, умірковані ціни, скора обслуга, понад 25 літ практики. На ваші запити відповідаємо даром.

ПРИЯТЕЛЬ РОБІТНИКА
PAIN-EXPELLER
Торговельна марка Реґістр. Уряду Злучених Держав.
Звісний понад 50 років.
Глядіть за торг. маркою ЯКОРЯ.

СТЕФАН І. ЄВУСЯК
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ
Обслуга чесна і дешева. Достарчується автомобілі на весіля, хрестини і другі оказії. Удавайтесь до свого!
ОФІСИ:
77 Morris St., Jersey City, N.J.
Tel. Montgomery 1745
48 Prospect Av., Bayonne, N.J.
Telephone 540

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

НЮ АЛЕКСАНДРІЯ, ПА. Бр. св. Петра і Павла, від. 82, повідомляє, що на рік 1927 вибрано слідуючий уряд: Василь Ількiв, предс.; Теодор Шиляк, секр. фін.; Мих. Балик, касієр; Мих. Лисик, заст. предс.; Олекса Дзира, рек. секр.; Іван Леньо, заст. фін. секр.; Миколай Долінський, заст. кас.; Теодор Вітівський, Николай Паславський, Миколай Гайдук, дозорці хорих; Михаїл Лисик, Олекса Дзира, Михаїл Гирович, контрольори. — Теодор Шиляк, секр.

МИЛВОКІ, ВИСК. Тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 47, повідомляє всіх членів, що мітінґи будуть відбуватися в першу суботу по десятім кождого місяця. Повідомляється, що вибрано сей уряд на рік 1927: Григорій Томащук, предс.; Павло Маґировський, заст. предс.; Никола Кудринський, секр.; Михаїл Стадник, заст. секр.; Михайло Адамчук, касієр; Василь Задорожний, заст. касієра; Ілько Кожушок і Дмитро Чабак, надз. хорих; Павло Михайлишин і Ілько Дздзан, контрольори. Кождий член позамісцевий має слати свою належитість до секретаря Николи Кудринського на адресу 724 St. Paul Ave., Milwaukee, Wis., кождого місяця перед десятим. Котрий член не буде триматися урядового приказу, то буде суспендований. — Григорій Томащук, предс.; Никола Кудринь, секр.; Михайло Адамчук, кас.

БАЙОН, Н. ДЖ. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 213, повідомляє своїх членів, що річний мітінґ відбувся дня 7. грудня, на котрім вибрано уряд на рік 1927 як слідує: А. Басараб, предс.; А. Романів, заст. предс.; А. Бирич, фін. секр.; С. Готра, заст. секр.; Ю. Бойко, секр. рек.; Гр. Михаліцький, заст. секр. рек.; М. Пахолок, касієр; М. Кобрин, заст. кас.; М. Росоловський, В. Кобрин і Гр. Михаліцький, контрольори; М. Шаламий і Кузь Гриник, надзирателі хорих. Нововибраний уряд взиває всіх членів приходити частійше на мітінґи місячні які будуть відбувати у вівторок по 10-тім кождого місяця. — Юрко Бойко, рек. секр.

МАГАНОЙ ПЛЕЙН, ПА. Бр. св. Димитрія, від. 28, повідомляє усіх членів, що річний мітінґ відбувся в церковній гали, 12. грудня. Вибрано слідуючий уряд на рік 1927: Іван Груловський, предс.; Олекса Скібак, заст. предс.; Никола Бабяк, кас.; Дмитро Томчук, заст. кас.; Іван Музика, секр.; Василь Дубецький, заст. секр.; Мих. Кофлюк і Стефан Рабіц, контрольори; Марко Ширименда і Стефан Робак; Іван Гузий, до фани; Тоедор Лукаш, післанник. — Іван Музика, секр.

РАСІН, ВІС. Тов. ім. М. Грушевського, від. 158, повідомляє, що річний мітінґ відбувся 12. грудня, на котрім вибрано слідуючий уряд на рік 1927: Михаїл Жукевич, предс.; Андрій Зузан, заст. предс.; Михаїл Ступак, кас.; Андрій Шуманий, секр.; Стефан Каратник, заст. секр. і опікун хорих.

КЕМПБЕЛ, О. Річний мітінґ Сестр. Пр. Діви Марії, від. 119, відбувся дня 12-го грудня. На сім мітінґу вибрано уряд на рік 1927 як слідує: Марія Курочька, предс.; Анна Цепін, заст. пр.; Марія Сокіл, кас.; Катерина Шпак, заст. кас.; Марія Білан, секр.; Марія Бурка, заст. секр. Катерина Лисиганич і Марія Омелян, контрольорки; Анна Стахура і Катерина Сліпенчук, дозорчині хорих. Михаліна Мушинська до фани. Мітінґи будуть відбуватися в другу неділю кождого місяця. — Марія Білан, секр.

КОТСВІЛ, ПА. Тов. ім. Б. Хмельницького, від. 248, повідомляє, що річний мітінґ відбувся дня 12. грудня. На тім мітінґу вибрано слідуючий уряд на рік 1927: Іван Іванішів, предс.; Войтко Струж, заст. предс.; Панько Турчин, кас.; Іван Задорожний, заст. кас.; Йосиф Урбан, фін. секр.; Мих. Пик, рек. секр.; Тома Бриґілевич і Петро Мартинюк, контрольори книжок; Григорій Паховчишин і Теодор Кобилянський, контрольори хорих. — Іван Іванішів, предс.; Панько Турчин, кас.; Йосиф Урбан, секр.

ЛАНКЕСТЕР, Н. Н. Бр. св. Василія Вел., від. 87, повідомляє, що вибрано слідуючий уряд на рік 1927: Николай Трояновський, предс.; Андрій Степ, заст. предс.; Константин Купер, секр.; Теодор Кіть, заст. секр.; Іван Ональ, касієр; Михайло Максимик, заст. касієра; Семен Хорт, доз. хорих; Андрій Зучидло, заст. доз. хорих; Лукач Курило, Нкилай Максимик і Іван Таньчак, контрольори; Василь Мицьо, дверник; Василь Масляник, заст. дверника; Роман Вайда і Симеон Сухина, хоружі; Василь Окаль і Дмитро Максимик, післанці. Братські мітінґи будуть відбуватися в другу неділю в місяци, о год. 12. в пол., в парохіяльній гали.

НАЙЛІПШИЙ РІЗДВЯНИЙ ДАРУНОК.

Коли маєте замір подарувати щось цінного своїм приятелям, памятайте, що Ерасмус, великий голяндський вчений (уроджений в Ротердамі в р. 1467), сказав: „Нема ліпшого дарунку, як добра рада". Коли їм скажете, що

TRINERS BITTER WINE
THE TWO FAITHFULS

Трінера Гірке Вино є найвідповіднішим лікарством на жолудок у випадках нестравности, слабого апетиту, затвердження і подібних жолудкових клопотах (1 бутелька лишень $1.25, прібна бутелька за надісланнем 15 ц. до Joseph Triner Company, 1333 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.), вони будуть вам щиро вдячні. „Manisteo, Mich., 18. листопада. Відпоручаєм Трінера Гірке Вино всім моїм приятелям і кождий з них любить його тепер. Йосиф Степан". Трінера календар стінний на рік 1927 з Ґізером Єловстон, є гарною приоздобою дому. Питайте вашого доставця о один екземпляр або пришліть 10 ц. на пересилку під висше згадану адресу.

VOLGA PHOTOPLAY CORP.

Постановила платити помічним акторам $7.50 денно. Другорядним акторам $15.00 денно. Ті що хотілиби брати участь зволять голоситися до нашого офісу: Room 2260, 1440 Broadway, від 9-ої до 5-ої. 298-99

ДОЛЯРИ
ПОСИЛАЄМО ДО ВСІХ КРАЇВ ПОСПІШНО І ТЕЛЕҐРАФІЧНО.
ШИФКАРТИ до і з краю по зниженій ціні.
СПРОВАДЖУЄМО кревних і знакомих до АМЕРИКИ І КАНАДИ.
КОНТРАКТИ, повновласти та инші нотаріяльні документи.
Продаємо ДОМИ, ФАРМИ, ЛОТИ та ріжнородні бізнеси.
Голосіться особисто або листовно у всіх справах до нашого БЮРА по совісні поради та ретельну услугу. 223—
S. KOWBASNIUK
277 E. 10th STREET, near Ave. A, NEW YORK, N. Y.

TELEPHONE: ORCHARD 1667.
СВІЙ ДО СВОГО!
НА СВЯТА І ЗИМОВУ ПОРУ ПОРУЧАЄТЬСЯ УКРАЇНЦЯМ ВЕЛИКИЙ СКЛАД
УБРАНЬ І ОВЕРКОВТІВ
ДЛЯ МУЩИН І ХЛОПЦІВ.
Маємо на складі найновійші фасони по дуже приступних цінах. Приходіть і переконайтесь на власні очі.
Принимаємо також на замовлення.
Склеп відтворений кождого дня до 10. год. вечер. і в неділю до 6-ої години вечером.
PASICHNYK & SHEREMETA, INC.
113 AVENUE A, NEW YORK, N. Y.
(Межи 7-ою а 8-ою улицею).
НОВІСТЬ! ФІЛАДЕЛФІЙЦІ! НОВІСТЬ!
НАНОВО ОТВОРЕНИЙ СКЛАД МЕБЛІВ.

До Америки і Канади.

На многі запити подаю до відома, що американський іміграційний закон признає першенство на приїзд до Америки: хліборобам (фармерам) і хліборобським робітникам, огородникам, пасічникам і лісовим робітникам, без огляду, чи мають кревних або знакомих в Америці, чи ні.

ДОЛЯРИ
ПОСИЛАЄМО ДО ВСІХ КРАЇВ ПОСПІШНО І ТЕЛЕҐРАФІЧНО.

До Канади можуть також їхати хлібороби і хліборобські робітники та робітниці.

По близщі інформації зголошуватись до: 259—

GLOBE SERVICE CO.,
30 EAST 7TH STREET, NEW YORK CITY
Tel. Orchard 8968. ВАСИЛЬ ЗАГАЄВИЧ, голова.

УКРАЇНСЬКІ РЕКОРДИ

Нового виробу Рекорди Колюмбії се самі популярні танці, вокальні і музичні надсподіванки, грані або співані Вам до вподоби. Рекорди Колюбії роблені тепер електрично, що значить побільшенне голосу, гарнійший тон і усуненнє всякого храпіння. 288—

П ГУМЕНЮКА ОРХЕСТРА.
10 цалів 75 центів.

27064F Танцюйте, молодички, Колюмбія Орхестра
Вся родина навесіллю, Колюмбія Орхестра
27049F Бім-бам, полька
Від кутика до кутика, полька
27050F Ой вишеньки, черешеньки, коломийка
Гоп, Марку, покинь сварку, козак
27054F Гамай кицю, полька
Рах-цях-цях, полька
27055F Заручини
Викоплетини
70002F Українське Весілля, Часть I. 12-цалева $1.25
Українське Весілля, Часть II.
27070F Поправини, Часть I. 10-цалева 75 ц.
Поправини, Часть II.
27071F Чабан
Гуцулка

Е. ЖУКОВСЬКИЙ, баритон.
10-цалеві 75 центів.

27065F Борщик з грибами
Заграли, заграли
27047F Молода на відході
Віват, пані свахи
27048F Ковалівна
В хаті свекрухи
27059F Коза Дереза
Велика память
27060F Бодайся когут знудив
Тонко пряла
27072F Старість не радість
Не женися, сину

HOLOWATY'S MUSIC SUPPLY
(MIZNARODNY BAZAR)
703 FAIRMOUNT AVENUE, PHILADELPHIA, PA.

НА РІЗДВО НОВИЙ РІК
ТЕЛЕҐРАФІЧНО АБО ПОЧТОЮ
пересилайте до краю гроші
В ДОЛЯРАХ
Найбезпечнійше, найскорше, найтаньше
МОЖЕТЕ ЦЕ ЗРОБИТИ ЗА НАШИМ ПОСЕРЕДНИЦТВОМ.
ПОВНА ГАРАНТІЯ. — ЧЕМНА ОБСЛУГА.
Ціни знижені на всі святочні посилки.
ПРОДАЖА ШИФКАРТ. — СПРАВИ НОТАРІЯЛЬНІ.
Пишіть по цінник і аплікації до:
STANDARD BANK
AVE. B. COR. 4TH ST. NEW YORK
BRANCH: FIRST AVE., COR. 79th ST., NEW YORK, N. Y.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЄ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — СЕ СИЛА.

ПОМЕННИЙ ВИКАЗ ЖЕРТВ

НА СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ УКР. НАРОД. СОЮЗА
за місяць листопад 1926 року.

ВІДДІЛ 165.

Бр. св. Петра і Павла в Борн Сайд Шікаґо, Ілл.

Жертва з каси відділу . . .	$ ——
Жертви від членів	35.50
Разом	$35.50
Басник Михайло	$1.00
Харидчак Петро	1.00
Харовський Йосиф	1.00
Демкович Антоній	2.00
Добрянський Іван	1.00
Дзюрдзевич Стефан	1.00
Демкович Михайло	1.00
Джуґан Михайло	1.00
Дудик Василь	1.00
Ґбур Михайло	1.00
Гнатусько Михайло	1.00
Гнат Михайло	1.00
Іванцьо Николай	1.00
Коцоловський Стефан . . .	2.00
Коцоловський Іван	1.00
Ковальчик Андрій	50
Круць Михайло	1.00
Михалко Григорій	1.00
Мельник Іван	2.00
Небор Юрко	5.00
Васько Йосиф	1.00
Вархолик Михайло	1.00
Зелінка Стефан	1.00
Бурдяк Николай	1.00
Бучинський Йосиф	1.00
Дзюґан Андрій	1.00
Коцоловський Петро	1.00
Маличишин Микола	1.00
Коцоловський Михайло . .	1.00

ВІДДІЛ 167.

Бр. св. О. Николая в Толідо, Огайо.

Жертва з каси відділу . . .	$ 5.00
Жертви від членів	13.00
Разом	$18.00
Говеньчук Іван	$1.00
Корнова Михаїл	1.00
Космина Михайло	1.00
Кульматицький Іван	1.00
Рощипка Йосафат	1.00
Скотинський Микола	1.00
Унисько Бартоломей	1.00
Унисько Андрій	1.00
Зінкевич Павло	1.00
Крохмальний Антін	1.00
Доняк Іван	1.00
Миськів Григорій	1.00
Івасюк Дмитро	1.00

ВІДДІЛ 200.

Тов. Вільна Україна в Вудгейвен, Л. Ай., Н. Й.

Жертва з каси відділу . . .	$ ——
Жертви від членів	$15.00
Разом	$15.00
Каспер Данило	$1.00
Концур Войтіх	1.00
Левицька Анеля	2.00
Жатковський Яків	1.00
Цісик Володимир	1.00
Лата Павло	1.00
Орлян Іван	2.00
Паращук Йосиф	1.00
Савка Стефан	1.00
Савка Микита	1.00
Супик Михайло	1.00
Великанович Денис	2.00

ВІДДІЛ 213.

Бр. св. Архангела Михаїла в Бейон, Н. Дж.

Жертва з каси відділу . . .	$ ——
Жертви від части членів проголошено.	
Дїслано від членів	26.00
Разом	$26.00
Брилинський Іван	$1.00
Язвінський Петро	1.00
Кобилінський Мойсей	1.00
Кобрин Михайло	1.00
Кушнір Павло	1.00
Кушнір Іван	1.00
Ковальський Олекса	1.00
Кобрин Василь	1.00
Липовий Дмитро	1.00
Марцішин Теодор	1.00
Мишиловський Михайло .	1.00
Ониськів Роман	1.00
Павлюк Андрій	1.00
Павлишин Танас	1.00
Шаламій Михайло	1.00
Яхимець Петро	1.00
Зощак Михайло	1.00
Білак Михайло	1.00
Гринда Юрій	1.00
Готра Ілько	1.00
Гриник Кузьма	1.00
Кахній Адам	1.00
Кузенько Тимко	1.00
Лукасевич Антін	1.00
Павлюк Марія	1.00
Романів Андрій	1.00

ВІДДІЛ 218.

Тов. Сокіл в Кембел, Огайо.

Жертва з каси і від части членів проголошено.	
Дїслано від членів	$8.00
Разом	$8.00
Демчак Михайло	$1.00
Іваниник Франко	1.00
Ярема Іван	1.00
Кріль Стефан	1.00
Санагурський Микола . . .	1.00
Ванкович Антін	1.00
Дзяпко Стефан	1.00
Падучак Іван	1.00

(Дальше буде).

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

„ПОХІД НА РУСЬ".

Польська освітня діяльність на „кресах".

Відоме „Товажиство Школи Людовей", що головним тереном своєї діяльности обіймає східні „креси", відбуло на днях свій річний зїзд у Станиславові. Товариство це веде від 35 років інтензивну працю над скріпленням польського елементу на українських землях; воно у львиній части причинилося до того зросту й поступу польонізації у Східній Галичині, що їх бачимо на кожному кроці. „Т. Ш. Л." працює увесь час у тісному звязку з польським воюючим костелом, а до того має значну підтримку органів польської адміністрації, не диво отже, що його діяльність справді імпонуюча і воно своїми впливами і своїми здобутками просто заливає наші землі.

Кілька дат ілюструють пропечисто вище сказане:

За час свого 35-літнього іствування заложило „Т. Ш. Л." понад 1.000 шкіл ріжних типів. Воно збудувало кількадесять великих будинків на приміщення бурс і захоронок і заснувало около 2.000 читалень і випозичалень, які після знищення у світовій війні з малими виїмками вже в цілости відбудовано. Скількість викладів і рефератів, виголошених прелеґентами „Т. Ш. Л.", йде на десятки тисяч. В останніх роках веде Товариство на ширшу скалю будову „Домів Людових" і ця акція виказує величезні успіхи.

Одначе найкращим мірилом інтензивности й успішности польонізаторської акції „Т. Ш. Л." на нашій землі є факт, що воно до спілки з польським духовенством спромоглося за 35 літ на вибудування около 600 костелів в одній тільки Сх. Галичині! Ця цифра повинна бути для всіх нас ґрізним memento і викликати відповідну чуйність і протиакцію з нашого боку. Як досі — ми абсолютно замало звертали уваги на польську пропаганду при помочі польського костела і майже нічого їй не протиставили.

В минулім (1925) діловім році удержувало „Т. Ш. Л." 291 шкіл і курсів, фахових і загальних. Крім того мало під своєю управою 40 бурс і захоронок. Читалень, випозичалень книжок і бібліотек мало Т-во 1.558, а в них було 229.766 книжок. Відчитів уладжено заходом Т-ва 3.163 „народових" свят, а аматорських вистав було 1718, не рахуючи численних зїздів і курсів. Імпонуючо виглядає сума видатків Т-ва на освітні цілі, що в мин. році дійшла до цифри 1,282.626 зол. 15 сот. Членів мало Т-во 26.007.

Як бачимо, успіхи „Т. Ш. Л." величезні. Ті успіхи говорять до нас надто пропечистою мовою, аби не заставити нас поважно задуматися над протиакцією цій систематичній польонізаційній роботі та не подвоїти енерґії в напрямі поширення й розбудови українських культурно-освітніх та економічних установ.

(„Діло").

НЕ ПРОПУСТІТЬ ОДИНОКОЇ НАГОДИ
ВІД 18. ЛИСТОПАДА АЖ ДО НОВОГО РОКУ
по зниженій ціні висилаю
ДОЛЯРИ
ДО ГАЛИЧИНИ І НА УКРАЇНУ
РАДІОМ, КАБЛЕМ АБО ПОЧТОЮ,
посилка скора а виплата тільки ДОЛЯРАМИ.
Голоситься до: 270—
MICHAEL KLEM
2016 W. Chicago Ave., Chicago, Ill.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПОШУКУЮ Івана Балагуру з села Шимківці, пов. Борщів, Гал. Хтоби про них знав, або вони самі, прошу зголоситися до: 298-99
WASYL KOSTIW,
Box 61, Shenandoah, Pa.

РІЗДВЯНА ОФЕРТА.
Подивіться на сей виrідний 6 кімнат дім, 2 ґараджі, паркетова підлоґа, огріванне, лота 37x100, обмежена дільниця, лишень $10.500. BRUNTON REALTY CO., Inc., 440 Bergen Ave., Jersey City, N. J. Telephone: Delaware 8294 — 9393. 298-99

НА ПРОДАЖ бучерня і ґросерня в 3-фамілійнім домі, в добрім місци в Йонкерс, українська і польська дільниця; властитель виходить з бизнесу. Голоситится до: 294-99
SVOBODA,
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ВІД $15.00 ДО $25.00
можна легко заробити кождому. Пишіть сейчас по зразки. STAR TRADING CO., 436 E. 16th St., New York City. 280—

АГЕНТИ — НОВИЙ ПЛЯН дуже легко дасть Вам заробити $50 до $100 тижнево, продаючи сорочки впрост людям. Капіталу ні практики не вимагаєся. Представляєте саму фабрику. Пишіть тепер по Дарові Зразки. MADISON SHIRTS, 564 Broadway, New York.

ПРОДАМ хату і парцелю в старім краю, в місті Станиславові, при улици Галицькій ч. 71, проти торговиці, в Галичині. Хата нова, має 8 покоїв і дві кухні, 4 комірки на дрова і дві пивниці. Місце надається на заложенне реставрації і склепу з зелізом. Ціна 3,000 долярів. Близшу відомість подасть проф. Роман Заклинський в Станиславові, ул. Галицька ч. 71, via Lemberg, Polen, Europe. 299-03

ЯК ХОЧЕТЕ КУПИТИ АБО ПРОДАТИ дім, бизнес або фарму, як хочете переслати гроші долярами до своїх кревних або залагодити якунебудь правну справу, так прошу удатися до: WALTER KOSTETSKI & CO., Inc., Business & Real Estate Broker, 4309 Germantown Ave., Philadelphia, Pa.

ДЕВЯТЬ КНИЖОК ЗА ДОЛЯРА!

Хто пришле одного доляра, дістане оплатно в рекомендованій посилці 8 книжок В. Будзиновського:

1) Ішли діди на муки, 2) Історія України I. (княжий вік), 3) Історія України II. (литовсько-польський вік), 4) З живого медведя (комедія), оповідання: 5) До віри батьків, 6) Шаґін Ґерай, 7) Небіжчик ходить, 8) Волю бути козачкою, 9) Пластун. 279-

Доляра висилати в рекомендованім листі на адресу: W. Budzynowsky, Lemberg, East Galicia, Poland, Europe.

АДВОКАТ
Б. ПЕЛЕХОВИЧ
2300 WEST CHICAGO AVENUE,
CHICAGO, ILL.
Практикує у всіх судах; займається переглядиннем абстрактів; виготовляє контракти купна і продажі; перепроваджує спадкові справи; полагоджує старокраєві, патентові і прочі справи. 191—

НАЙБІЛЬШИЙ СКЛАД ПІРЯ.
Продаємо правдиве гусяче піря, ціле з мохом, дерте руками, найліпший гусячий мох, правдивий імпортований насип до піря. Товар ґарантуємо або звертаємо гроші. Висилаємо по цілій Америці. Пишіть по безплатні прібки піря і полотна до найбільшого і найстаршого українського складу: M. J. ZAK, Box B 96, Passaic, N. J. 259—

ПОЗІР! ПОЗІР!
Маємо на продаж
БРИНДЗЮ
зі старого краю. Продаємо 5 кільо за $5.25; 25 кільо — $22.00. При замовленню пришліть $2.00 завдатку, а решту заплатите при відборі бриндзі. Пишіть: 295—
GEO. MYCHUDA,
1529 Newport Ave., Northampton, Pa.

ІТАЛІЙСЬКІ ГАРМОНІЇ
Виробляємо і спроваджуємо ріжні першої кляси ручно роблені італійські Гармонії, найліпші у світі. Десять літ гарантії. Наші ціни суть низші від всіх инших. Безплатні інструкції для купуючих. Пишіть по даровий катальоґ.
RUATTA SERENELLI CO.
1014 Blue Island Ave., Dept. 121,
CHICAGO, ILL.

ЮЛІЯ ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Випозичає Повозы на Весілля, Хрестини і всякі другі забави.
129 E. 7th ST., NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2568